

D ů v o d y:

Nejvyšší soud projevil a zevrubně odůvodnil již ve svém posudku ze dne 9. února 1926 Pres. 299/26, uveřejněném ve věstníku ministerstva spravedlnosti z roku 1926 na str. 60 až 61, právní názor, že nemocenská podpora nesmí býti odňata disposici pojištěncově, dokud mu nebyla vyplacena, zejména že ani soud nemůže z takové podpory pro pojištěnce na soudě uložené poukázati částky, potřebné na úhradu dalších ošetrovacích nákladů (Sb. n. s. č. 10150). Nejvyšší soud nemá důvodu, aby se uchýlil od tohoto názoru v daném případě, ve kterém jde o invalidní důchod, přiznaný opatrovance Martě P., chovance okresního chorobince, zemským pojišťovacím ústavem v D. I když nejde o nárok podle zákona ze dne 9. října 1924 č. 221 Sb. z. a n. ve znění zákona č. 184/28 Sb. z. a n., vládní nařízení č. 112/34 a 143/34 Sb. z. a n., a vyhlášky č. 189/34 Sb. z. a n., ani o jeho postup, zastavení a zabavení podle § 139 (1) téhož zákona, není přípustno, aby opatrovnický soud odnímal dosud nevypáčený invalidní důchod opatrovance, vyhrazený její disposici, nebo disposici jejího opatrovníka bez jejich souhlasu, třebaš opatrovanka jest chována v okresním chorobinci a tamní okresní úřad žádá přímou výplatu invalidního důchodu jejího tomuto chorobinci jen na úhradu ošetrovacích výloh s ošetřováním jejím v tomto chorobinci spojených. Bude tedy na rekursním soudě, aby řídě se tímto právním názorem znovu o rekursu rozhodl.

Čís. 15108.

K § 451 obč. zák.

Smluvního zástavního práva na vkladu u úvěrního společenstva, o němž byla vydána vkladní knížka, lze nabytí jen odevzdáním vkladní knížky do úschovy věřitelovy, i když strany zamýšlely je zřídit jen na část i peněžitého vkladu.

(Rozh. ze dne 4. dubna 1936, Rv I 2686/33.)

Žalující ústav přednesl, že poskytl Jaroslavu M-ovi úvěr na běžný účet do částky 20.000 Kč za podmínek a ujednání jemu známých, z kteréhožto úvěrního poměru vznikla žalujícímu proti Jaroslavu M-ovi ke dni 31. prosince 1931 pohledávka per 23.240 Kč. Jaroslav M. byl dle ujednání povinen spláceti svůj dluh ve splátkách à 1.000 Kč vždy 1. a 16. každého měsíce, avšak přes vyzvání ze 17. února 1932 nezaplatil ani úrok, ani měsíční splátky, čímž dle všeobecných podmínek žalobkyně nastala splatnost celé pohledávky. Za tento dluh Jaroslava M-y zaručila se žalovaná tak, že dala do zástavy svůj vklad u Kreditanstalt (společenstva s r. o.) na vkladní knížce až do výše 20.000 Kč. Poněvadž pak Jaroslav M. nezaplatil, byla vyzvána k placení žalovaná. Poněvadž neplatí, žádá žalující, by žalovaná byla odsouzena zaplatiti žalujícímu částku ve výši, za níž se zaručila (20.000 Kč). N i ž š í s o u d y žalobu

zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Žalovaná poukázala dne 5. března 1931 ústav »Kreditanstalt«, aby z jejího vkladu na spořitelní knížku, znějící na jméno žalované, částku 20.000 Kč obstavil s poznámkou vinkula, že tuto knížku spořitelní zastavila žalujícímu úvěrnímu ústavu a že jen se svolením tohoto ústavu možno částkou onou disponovati a že ústav Kreditanstalt dne 7. března 1931 onen příkaz provedl tím způsobem, že z uvedeného vkladu částku 20.000 Kč vinkuloval ve prospěch žalujícího úvěrního ústavu a o tom jak žalovanou, tak žalujícího zpravil. Tímto postupem nenabyl žalující práva zástavního, které žalobou uplatňuje. K nabytí práva zástavního na pohledávkách proti ústavům peněžním z důvodu vkladu do spořitelny třeba jest odevzdání spořitelní knížky, bez níž pohledávku nelze uplatňovati. Spořitelní knížka jest papírem, znějícím na majitele. To plyne jednak z ustanovení § 296 ex. ř., to stanoví výslovně zákon čís. 302/20 v § 10. Žalující ani netvrdí, že mu dotyčná spořitelní knížka byla odevzdána, nenabyl tudíž na pohledávce z této knížky práva zástavního.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalobce uznává, že jde o žalobu zástavní, uplatňuje, že tu nejde o spořitelní knížku, nýbrž o knížku o vkladu u »Kreditanstalt« (kterýžto ústav jest zapsaným společenstvem s r. o.) a že proto nerozhoduje, že vkladní knížka nebyla zástavnímu věřiteli odevzdána, nýbrž je prý rozhodným vyrozumění poddlužníka o zastavení vkladu. Těmto vývodům nelze přisvědčiti. Podle § 1 odst. 3 zák. ze dne 10. října 1924 č. 239 Sb. z. a n. platí v příčině právní povahy vkladních knížek, vydaných ústavu, jež vedle spořitelen jsou oprávněny vkladní knížky vydati, a k nimž podle § 2 b) uvedeného zákona patří i úvěrní společenstva, zřízená podle zákona ze dne 9. dubna 1873 č. 70 ř. z., obdobně ustanovení §§ 10 až 12 zák. ze dne 14. dubna 1920 č. 302 Sb. z. a n. Jest tedy pro posouzení právní povahy vkladní knížky, o kterou tu jde, rozhodným zmíněný zákon, nikoliv stanovy úvěrního ústavu. Nezáleží na tom, mluví-li se o zmíněné vkladní knížce jako o knížce spořitelní, neboť odvolací soud míní vkladní knížku žalované, vydanou zmíněným úvěrním ústavem, a co do právní povahy není rozdíl mezi touto vkladní knížkou a spořitelní knížkou. Podle § 10 zák. č. 302/20 jest vkladní knížka toho druhu papírem na majitele svědčícím a lze proto smluvní zástavní právo na vkladu u úvěrního společenstva, o němž byla vydána vkladní knížka, nabýti jen odevzdáním vkladní knížky do úschovy věřitelovy (§§ 451, 1368 obč. z., srov. č. 4129, 5446 Sb. n. s.). Na tom by nemohla nic změnit ani okolnost, kdyby účastníci byli měli úmysl zřídit a nabýti zástavního práva jen na části peněžitého vkladu.

Čís. 15109.

K § 246 zák. o soc. poj.

Proti žalobě, podané nositelem pojištění podle § 246 zák. čís. 221/24 Sb. z. a n. proti tomu, kdo způsobil pojištěnci úraz, může žalovaný po-